ГОДИШНИК НА УНИВЕРСИТЕТА ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ СОФИЯ

Том Volume 56 2023 Брой Issue 2

ANNUAL OF THE UNIVERSITY OF ARCHITECTURE, CIVIL ENGINEERING AND GEODESY SOFIA

Получена: 08.01.2023 г.
Приета: 14.02.2023 г.

СТУДЕНТСКИ ОБЩЕЖИТИЯ – СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ НА ОБИТАВАНЕ

С. Георгиева[1]

Ключови думи: *студентски общежития, обитаване, съвременни аспекти*

РЕЗЮМЕ

Динамичните и постоянно трансформиращи се условия на обитаване, труд, образование и отдих в локален и глобален мащаб изискват нов подход към планирането и проектирането на студентските общежития в България.

Настоящата статия анализира добри практики и извежда основни принципи при проектирането на този тип сгради в градоустройствен, функционален и естетически аспект в контекста на съвременните изисквания за качествена среда за обитаване.

1. Въведение

В динамиката на съвременния дигитален и високотехнологичен свят с пазарно ориентирана икономика, икономическа и социална фрагментация на обществото, мобилност и транспортна комуникативност, изискванията към условията на обитаване, труд, отдих и образование непрестанно се изменят.

Младите хора на този „нов свят“ са поколение, израснало под знака на технологиите. Те са критични, динамични, иновативни и селективни, разполагащи с бърз и лесен достъп до информация. Все по-трудно се съобразяват с времеви и пространствени връзки и ограничения. Имат необходимост от вариантност, динамика и комплексност на дейностите и възможностите по отношение на обитаването, обучението, общуването, рекреацията и развлеченията [1].

[1] Снежина Георгиева, гл. ас. д-р арх., кат. „Жилищни сгради“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: georgieva.snezhina@gmail.com

Обобщените накратко специфични характеристики на младото поколение днес, продиктувани от условията в съвременния глобален свят, неминуемо рефлектират върху изискванията към студентските общежития и налагат един иновативен прочит и нов подход при планирането и проектирането на този тип сгради. Действащата нормативна база е несъществена преработка на Нормите за проектиране на студентски общежития от 1989 г. и не е в съзвучие с тези нови изисквания и потребности. Съществуващите структури с всички вплетени в тях компоненти е нужно да се доразвият и обогатят, да се обмислят възможностите за нови функции, пространства и зони, които да бъдат гъвкави и вариабилни и „в крак“ с новите технологии, като се отчита необходимостта както от общи зони за социализация и общуване, така и от уединено и комфортно лично пространство.

2. Тенденции при планиране на студентските общежития – градоустройствен и функционален аспект

Един обстоен анализ на практиката през последните няколко години в областта на студентското обитаване извежда някои основни принципи при планирането и организацията на този тип сгради в градоустройствен, обемнопространствен, функционално-планировъчен и естетически аспект. Настоящата статия се фокусира върху местоположението и връзката на сградите с градския организъм и тяхната функционална организация, дефинирана от пространствените отношения между основните функционални зони.

2.1. Ситуиране на студентските общежития в градската структура

Локализирането и начинът на разполагане на студентските общежития, както и връзката им с градската среда, неминуемо рефлектират върху вида, характера, капацитета и функционалната им организация.

При ситуирането на сградите за временно обитаване от студенти в структурата на населените места се очертават решения в няколко направления:

- разполагане на сградите **на територията на кампуса** на съответен университет и обособяване на студентски комплекси – полифункционални зони с вкомпонирани всички необходими за обитаване, обучение, труд, отдих и спорт анекси (фиг. 1);
- планирани **в цял квартал жилищни групи** с различни начини на застрояване, интегрирани в градската структура (фиг. 2, 3);
- **самостоятелно разположени** общежитийни сгради, интегрирани в градската тъкан (фиг. 4);
- **интегрирани** със сгради с различно функционално предназначение със съвместяване на сходни функции (фиг. 5, 6).

При планирането на местоположението на общежитията близостта и непосредствената връзка със съответното висше училище е все още търсен приоритет. **Университетските кампуси**, в чиято структура се интегрират успешно учебните бази, административните и обслужващи анекси и жилищните сгради за учащите имат редица предимства: непосредствена близост на местообитанието с учебното заведение, интегриране на различни функции и удовлетворяване на разнородни потребности в

рамките на кампуса, формиране на устойчиви социални общности според сходни интереси и пр. Недостатък е необходимостта от голям по площ терен за реализиране на подобни мащабни проекти. Съществува и риск от „капсуловане“ на младите хора в рамките на кампуса и ограничени контакти извън него.

Сходни характеристики могат да се посочат и при **групирането на общежития в рамките на цял квартал, интегриран в градската структура** (фиг. 2, 3). В този случай се търси добра транспортна обезпеченост и възможност за бърза връзка с учебните зони. Обслужващите звена биха могли да бъдат редуцирани при налична добра социална инфраструктура, като този подход би стимулирал дейности и контакти извън рамките на общежитийния комплекс – безспорно предимство в динамиката на днешния живот.

Фиг. 1. BGU University North Campus Master Plan, Chyutin Architects Кампус на Ben Gurion University, Израел, конкурсен проект – I място, източник: https://www.archdaily.com/

Победителят в конкурса за разширение на съществуващ студентски кампус на BGU Univesity в Израел предвижда обширно публично пространство при входа на кампуса, към което са ориентирани търговски и културно-развлекателни обекти както за студентите, така и за обитателите в съседните квартали. Във вътрешността на комплекса са включени студентски общежития, академични и изследователски структури, конгресен център, спортни съоръжения.

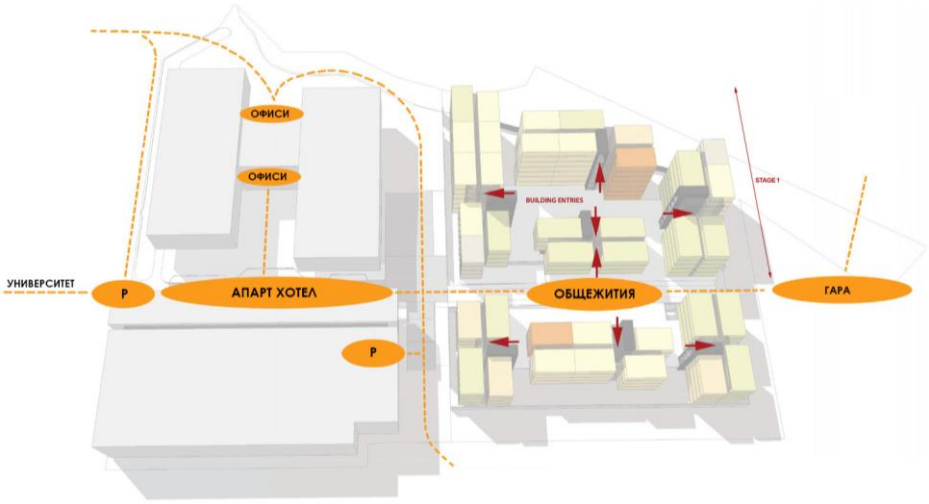

Фиг. 2. Carlaw Park Student Accommodation, Warren and Mahoney architects Комплекс от студентски общежития – Нова Зеландия, ситуация, източник: https://www.archdaily.com/525918/carlaw-park-student-accommodation-warren-and-mahoney

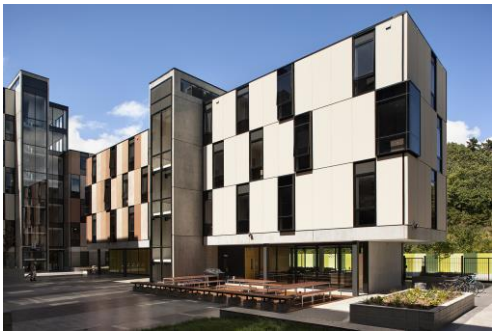

Фиг. 3. Carlaw Park Student Accommodation, Warren and Mahoney architects,
Комплекс от студентски общежития – Нова Зеландия, изгледи, източник:
https://www.archdaily.com/525918/carlaw-park-student-accommodation-warren-and-mahoney

Проектът представлява комплекс от сгради, интегрирани в градската тъкан и организирани около обширни общи пространства за социални контакти, спорт, рекреация и други видове дейности. Сградите предлагат жилищни единици с 2, 3 и 4 броя спални и съответните обслужващи анекси, както и обширни зони за общо ползване от всички обитатели.

Фиг. 4. Lucien Cornil Student Residence, A+Architecture
Студентско общежитие Марсилия, изглед, ситуация,
източник: https://www.archiweb.cz/en/b/studentsky-dum-poljane

Общежитието е ситуирано в комуникативен район в Марсилия с висока интензивност на застрояване. Издигането във височина на трите жилищни крила и отварянето им към града обособяват просторно, относително уединено и богато озеленено открито пространство. В структурата са включени 200 жилищни единици и редица общи зони за обучение, развлечение, социални контакти и почивка.

При транспортната обезпеченост в големия град и възможността за бърз и удобен достъп в рамките на населеното място се планират и проектират успешно студентски общежития, **самостоятелно разположени** в структурата на селищата, като отново се търси локация с добра транспортна и социална инфраструктура (фиг. 4). Самостоятелното разполагане на сградите за настаняване на студенти също има редица предимства: необходими са значително по-малки по площ имоти за изграждането им, обитателите водят активен социален живот и извън рамките на общежитието, което е предпоставка за разнородни социални контакти и пр. Като недостатък би могла да бъде отбелязана евентуалната по-отдалечена локация на висшето училище, но при добрата транспортно-комуникационна система на големия град днес, това не представлява съществен проблем.

В съвременната практика се появяват търсения за успешната **интеграция** на общежития със сгради с други функции, като се съвместяват функционалните зони за общо ползване, а жилищните единици запазват своята самостоятелност и уединение (фиг. 5, фиг. 6). Тази форма на обитаване има голям потенциал за бъдещо развитие в контекста на тенденциите за многокомпонентност, многопластовост и полифункционалност на жилищните структури, които следва да предлагат богат набор от възможности за обитаване труд, отдих и рекреация.

Последните години при студентското обитаване в Европа се появява и една **нова хибридна форма** – „**студентски хотел**“ или т.нар. “Social Hub” (фиг. 7), която се развива бързо и се радва на огромен интерес от младите хора. Студентският хотел интегрира функциите на студентско общежитие, хотел, co-living и социален център и предлага настаняване в краткосрочен и дългосрочен план, места за индивидуална и съвместна работа, хранене, спорт, развлечения и общуване, както и пространства за провеждане на различни събития. Това е структура, разположена на комуникативно място в селищния организъм, носеща характеристиките на споделеното обитаване, обединяваща успешно както индивидуалния, така и колективния живот [2]. Във функционалната организация на сградите са вкомпонирани разнородни функционални елементи – лични и общи пространства, предлагащи уединение или възможност за социални контакти и работа в екип. Тази тенденция е доказателство, че голяма част от днешните форми на студентско обитаване не дават адекватен отговор на потребностите на съвременното младо поколение.

Фиг. 5. Campus 90, E-APX Студио
Студентско общежитие и хотел – гр. Варна, изглед, дневна зона,
източник: https://www.buildingoftheyear.bg/bg/uchastnici/socialna-infrastruktura-kultura-nauka-i-obrazovanie/kampus-90-hotel-i-studentsko-obshtejitie

Сградата, локализирана на изключително комуникативно място в град Варна и в непосредствена близост до две висши учебни заведения, успешно съвместява функциите на студентско общежитие, хотел и конферентен център. Във функционално отношение предлага 120 студентски и 70 хотелски стаи, голяма мултифункционална дневна зона с лоби бар и разнообразни групи за сядане, 6 зали, фитнес и обширна покривна тераса, която предлага място за почивка и общуване с прекрасна гледка към морето през топлите месеци. Концепцията е сградата „да предостави не просто отлични условия за обитаване, но и да създаде множество предпоставки за общуване и екипна работа между студентите“.

Фиг. 6. Campus 90, E-APX Студио
Студентско общежитие и хотел – гр. Варна, разпределение в общежитието, стая за студенти, източник: https://www.buildingoftheyear.bg/bg/uchastnici/socialna-infrastruktura-kultura-nauka-i-obrazovanie/kampus-90-hotel-i-studentsko-obshtejitie

Жилищните единици на общежитието – студентските стаи – включват зона за работа, зона за почивка, самостоятелен санитарен възел и кухненски бокс и лесно се трансформират от единична в двойна стая, според предпочитанията на обитателите.

Фиг. 7. The Social Hub The Hague
Студентски хотел, Нидерландия,
източник: https://www.thesocialhub.co/the-hague/

2.2. Функционална организация на студентските общежития

2.2.1. Функционално зониране

Дейностите в студентските общежития се реализират на три нива – **индивидуално, групово** и **общо –** всяко със своята специфика. Индивидуалното ниво поема функцията „обитаване“, общото – функцията „обслужване“, а груповото представлява една неординарна симбиоза между обитаване и обслужване и е отличителният белег на студентското обитаване. Тези различни нива дефинират разнородните функционални зони в структурата на сградата и тяхната организация в пространството.

Таблица 1. Йерархия на дейностите в студентските общежития

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ (НИВА)	ОСНОВНИ ФУНКЦИИ
▼▼▼	▼▼▼
ИНДИВИДУАЛНИ	**ОБИТАВАНЕ** ***(индивидуално)***
ГРУПОВИ	**ОБИТАВАНЕ** ***(съвместно)***
ОБЩИ	**ОБСЛУЖВАНЕ** ***(общо)***

Основните функционални зони са **жилищната** и **обществената/обслужваща**, обвързвани в **структурата** на сградата с **комуникационни** пространства (фиг. 18). Независимо от коренно различния характер на двете основни функционални зони (жилищна – индивидуално обитаване, лично пространство, уединение ↔ обществена – общо обитаване, публично пространство, социализация), не е необходимо строгото им разграничаване и дистанциране по примера на редица общежития за студенти от практиката от 80-те, а дори и от по-близките години. В динамиката на съвременния начин на живот и *тенденцията към превръщане на смесването на функциите в модерна философия на обитаването, насочена към постигане на устойчива среда* [3], при тези функционални зони се търси гъвкавост/трансформируемост и полифункционалност, постепенен преход и степенуване в големината и наситеността с функции от общите към личните пространства, без да се пренебрегва комфортът, удобството и възможността за уединение. В този контекст, в непосредствена връзка със или като част от комуникациите, се планират хибридни – **преходни пространства** между личното и общото, в които се реализира т.нар. групово (съвместно) обитаване и които са предвидени за по-малък брой обитатели (например малки многокомпонентни зали/зони за различни видове дейности, предназначени за живущите в една или няколко жилищни групи или на един етаж). Те обогатяват и насищат с допълнителни функции жилищната група [2, 4].

2.2.2. Жилищна зона

Жилищната е основната, доминиращата зона в структурата на студентското общежитие. Състои се от следните компоненти: **жилищни единици** (стаи), **жилищни групи** (няколко на брой жилищни единици с обслужващи анекси – **групови пространства** – малки дневни кътове с кухненски бокс и/или санитарен/ни възел/ли) и прилежащите към тях (ако са предвидени) **преходни пространства** (многокомпонентни дневни зони, стаи за работа – co-working, малки многофункционални зали и пр.), функционално и композиционно обвързани чрез хоризонтални и вертикални **комуникационни връзки**. Планирането на преходни пространства, предназначени за

малки групи обитатели по различните нива на жилищната зона трансформира нейната монофукционална специфика на „зона – спалня“ в атрактивна, полифункционална и динамична среда – търсен приоритет в съвременното общежитие.

• **Жилищните единици** в студентските общежития се предвиждат за един, двама, трима или четирима души, като в обновената нормативна база у нас позволеният максимален брой е двама. **Тенденцията е редуциране на броя на обитателите** (1 или 2-ма) и **обособяване на по-комфортно лично пространство, обогатено с функции**. Разполагането на санитарен възел и кухненски бокс в тях е търсен приоритет. Планират се многокомпонентни жилищни единици, гъвкави и вариабилни с възможност за трансформации във времето според специфичните изисквания на конкретните обитатели.

В жилищните единици, според основните дейности, извършвани в тях, са необходими функционално обособени пространства за:

- почивка/сън;
- работа;
- хранене;
- приготвяне на храна (кухненски бокс);
- съхранение на вещи (гардероб);
- санитарни нужди (санитарен възел).

Тези пространства, с малки изключения, не са фиксирани и строго разграничени, а преливат и се преплитат в общо многофункционално помещение.

В редица примери някои от функционалните зони се изнасят в общи за 2, 3 или 4 жилищни единици помещения (фиг. 10). Обикновено това са малки дневни, трапезарии и кухни в непосредствена връзка със стаите, сформиращи, заедно с няколко на брой жилищни единици, следващия компонент в йерархията на жилищната зона – **жилищната група** (фиг. 8).

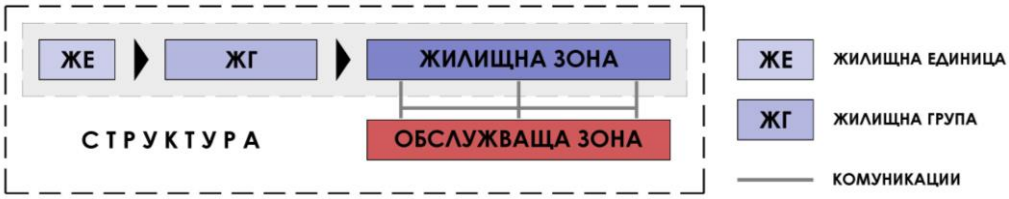

Фиг. 8. Йерархия на компонентите в структурата на сградите на студентските общежития

• **Жилищните групи обикновено** обединяват 2 до 4 (рядко до 6) жилищни единици в общо звено, обогатено функционално с обслужващо групово пространство за обитателите на съответната група – малка дневна и/или трапезария, кухненски бокс, санитарни възли и пр. **Тенденциозно се търси по-голяма степен на уединение в личното пространство, по-малък брой обитатели, използващи съвместно анексите за санитарно-битови нужди и по-богато във функционално отношение обслужване**. В този контекст, жилищните групи в много примери отстъпват място на функционална организация, залагаща на гъвкави, многокомпонентни жилищни единици (с предвидени санитарен възел и кухненски бокс), обединени от няколко преходни обслужващи пространства за нуждите на жилищния етаж.

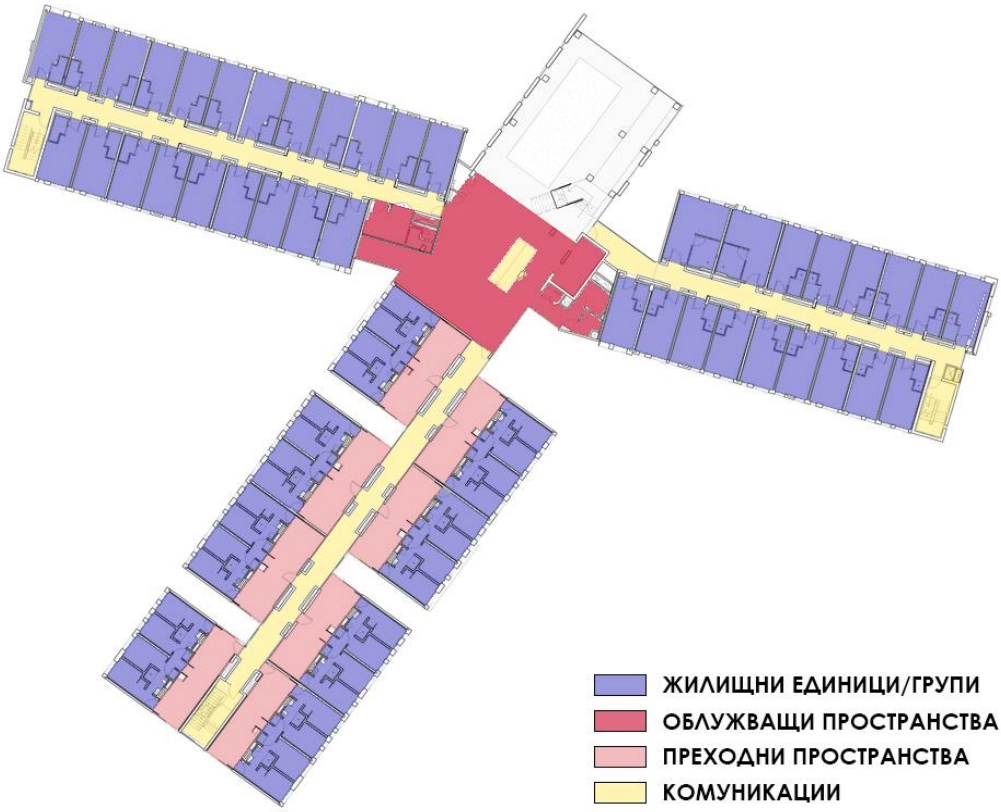

Фиг. 9. RMIT Bundoora West Student Accommodation, RMA
Студентско общежитие, Австралия, план типов етаж,
източник: https://www.archdaily.com/787627/rmit-bundoora-west-student-accommodation-rma

Фиг. 10. RMIT Bundoora West Student Accommodation, RMA
Студентско общежитие, Австралия, изгледи на жилищни единици и преходни пространства
а) преходно пространство – обща за 4 жилищни единици дневна, трапезария и кухня;
б) жилищна единица – студентска стая за 1 обитател,
източник: https://www.unilodge.com.au/student-accommodation-bundoora/rmit-bundoora/gallery

• **Преходните** пространства са атрактивни, „пулсиращи“ зони в структурата на общежитията, осъществяващи плавния и постепенен преход между обслужващата и

жилищната зона. Те са хибридното звено между публичното/общото и личното [4]. Във функционален аспект това са многокомпонентни дневни, трапезарии с кухни, зали за работа и/или занимания по интереси, както и многофункционални площи, обединяващи всички или повечето изброени функции. Следвайки **тенденцията за взаимообвързаност и преливане на пространствата и възможността за гъвкавост и разнообразие в конфигурацията и предлаганите функции,** преходните пространства са различни като големина, тематика и предлагани възможности за обитателите. Те се планират в непосредствена връзка или като част от комуникационните площи. Обикновено обслужват сравнително малка група студенти – живущите в няколко съседни жилищни единици или на цял жилищен етаж (фиг. 10а).

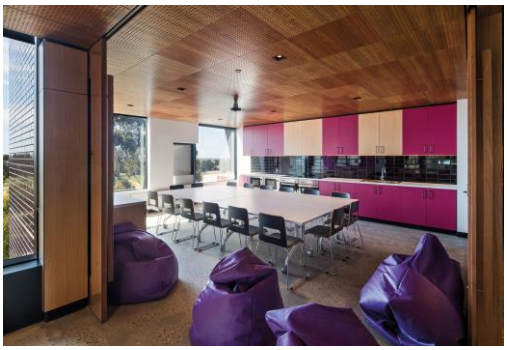

Фиг. 11. Преходни пространства
а) Campus 90, E-APX Студио, източник: https://www.buildingoftheyear.bg/
б) Monash University Logan Hall, McBride Charles Ryan, източник: https://www.archdaily.com/

2.2.2. Обслужваща зона

Обслужващата зона е безспорно е най-атрактивната в структурата на студентското общежитие. Тя е акцентът, ядрото на социалния живот на младите обитатели на сградата. С цел удовлетворяване на разнообразни потребности и предпочитания, в съвременните общежития се забелязва **увеличаване и акцентиране върху общите обслужващи, работни и рекреативни площи**. Планират се различни по големина и наситеност на предлаганите възможности пространства с възможност за обособяване на малки и големи групи, в които студентите да могат да общуват, да се социализират, да организират различни видове дейности според индивидуалните си интереси и моментни желания. Търси се **не дистанциране, а трансформация и интеграция** на сходни по предназначение площи и обособяване на мултифункционални зони, вплетени в цялостната функционална организация на сградата в хоризонтално и вертикално направление [5].

Компонентите, съставящи обслужващата зона, варират като типология и големина в зависимост от местоположението на общежитието, неговите специфика и капацитет. В общия случай това са зони за хранене, спорт, почивка и общуване, търговия, административно обслужване, битово обслужване и пр.

Обслужващата зона участва и в архитектурния образ на студентското общежитие. Поради спецификата на тези площи – нужда от по-голяма височина, необходимост от повече естествено осветление или пък липса на такова, обикновено те са акцентирани и лесно разпознаваеми във фасадните решения (фиг. 14).

Фиг. 12. Grand Morillon Student Residence, Kengo Kuma & Associates
Студентско общежитие, Женева, Швейцария, план трети етаж,
източник: https://www.archdaily.com

Структурата (с капацитет 670 легла) се състои от два високи успоредно разположени обема, свързани с пасарелка – пешеходна връзка между двете жилищни зони и привлекателно място за хранене, почивка и общуване. Двата обема обособяват атрактивно вътрешно многофункционално открито пространство, към което са ориентирани и обслужващите пространства на сградата.

Целта на проекта е да се избегне обичайната пространствена сегрегация на обслужване и обитаване по вертикала (обособяване на обществени пространства на партера и жилищни във височина) чрез ориентиране на необходимите публични зони към атрактивна външна алея „издълбана от обема на сградата“, която позволява пешеходен достъп отвън до всеки един жилищен етаж. Така решена, комуникацията обособява един нов вид публично пространство, което насърчава динамиката и провокира социалните контакти. Тя е не просто съоръжение за придвижване, а едно своеобразно „преживяване“.

Фиг. 13. Grand Morillon Student Residence, Kengo Kuma & Associates
Студентско общежитие, Женева, Швейцария, разрез,
източник: https://www.archdaily.com

Фиг. 14. Grand Morillon Student Residence, Kengo Kuma & Associates
Студентско общежитие, Женева, Швейцария, изгледи,
източник https://www.designboom.com/

2.2.3. Комуникации

Комуникациите, обслужващи и обвързващи в хоризонтално и вертикално направление отделните функционални елементи на студентските общежития (стълбища, коридори, галерии, фоайета, атриуми), са свързващото звено, необходимо за правилното функциониране на структурата на сградата. Търсят се **атрактивни пространства и максимално къси и удобни връзки**. Наблюдава се стремеж към **насищане с функции и отдалечаване от типичната за тях утилитарност и монофункционалност**. В коридорите се предвиждат места за четене, общуване и пр., фоайетата са не просто приемна зона, а динамично пространство, предлагащо възможност за разнообразни дейности. Освен в интериора, комуникациите участват активно и в екстериора и са *„средство за разнообразяване на архитектурния образ на сградите“* [6]. Чрез различно третиране или изнасяне на стълбищата например, по фасадата се създават различни акценти и се подчертава вертикалата, а галерийните решения създават хоризонтално членение и придават специфичен характер на структурите [6] (фиг. 14, 17).

Фиг. 15. Grand Morillon Student Residence, Kengo Kuma & Associates
Студентско общежитие, Женева, Швейцария, интериор,
източник: https://archello.com/project/residence-etudiante-du-grand-morillon

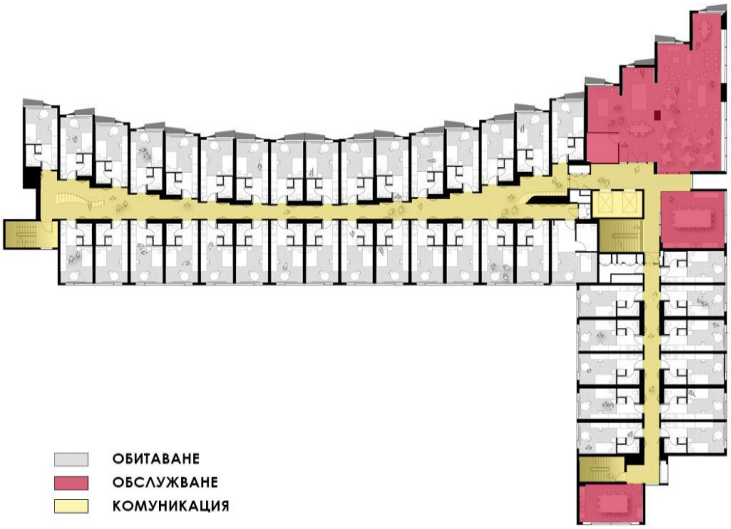

Фиг. 16. Monash University Logan Hall, McBride Charles Ryan,
Студентско общежитие, Клейтън, Австралия, план типов етаж,
източник: https://www.archdaily.com/868573/monash-university-logan-hall-mcbride-charles-ryan

Фиг. 17. Monash University Logan Hall, McBride Charles Ryan
Студентско общежитие, Клейтън, Австралия, интериор и екстериор,
източник: https://www.archdaily.com/868573/monash-university-logan-hall-mcbride-charles-ryan

Сградата е част от територията на университетския кампус в Клейтън – най-големият и добре съоръжен кампус на престижния университет Monash University. Основната обслужваща зона е разположена на партерния етаж, а във вътрешния ъгъл, в който се срещат двете крила на сградата, са обособени големи многофункционални дневни с височина през два етажа, ясно четими на една от фасадите на общежитието. Своеобразни вертикални акценти представляват двете стълбищни клетки, чието третиране – като материал и колорит, подсказват различното им функционално предназначение.

2.2.4. Функционален модел

Функционалният модел на съвременното студентско общежитие е обусловен от разнообразния спектър от функции и дейности, вплетени в неговата структура – обитаване (индивидуално и групово) и обслужване, всяко със своите изисквания и специфики. Той **обединява** двете основни функционални зони – **жилищна** и **обществена**/обслужваща заедно със съставящите ги компоненти, обвързани в пространството с вертикални и хоризонтални **комуникационни връзки**.

Преплитането на функциите е тенденциозно търсено в съвременните сгради за временно обитаване от студенти. Строгото дистанциране във вертикала (обслужване на партер и обитаване във височина) отстъпва място на *„комбинирано смесване – по хоризонтала и по вертикала“* [3], при което обслужващи функции са успешно вкомпонирани в жилищната зона – предпоставка за атрактивни и наситени с живот, устойчиви във времето пространства.

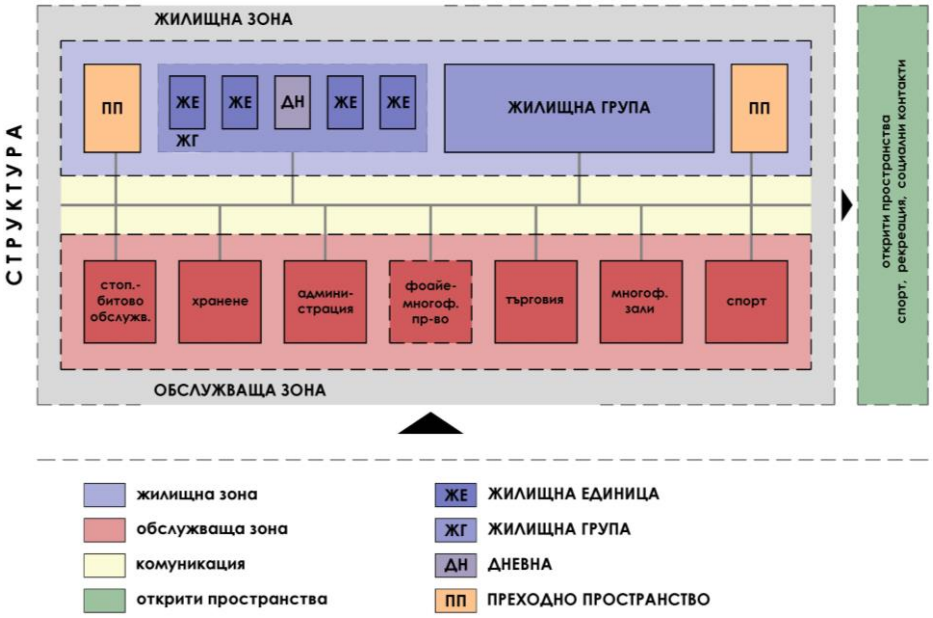

Фиг. 18. Функционален модел на студентско общежитие

3. Заключение

Разгледаните аспекти при локализиране и функционално зониране на студентските общежития в контекста на съвременния динамичен, непрестанно променящ се

високотехнологичен глобален свят поставят нови изисквания при тяхното планиране, проектиране, изграждане и експлоатация в България. Необходими са нови подходи, които да усъвършенстват традиционния модел и да бъдат в съзвучие с успешната световна практика, като следват тенденциите за гъвкавост, трансформируемост и полифункционалност на пространствата в сградите – сигурна стъпка към добре организирани, правилно функциониращи, естетически издържани и комфортни за обитателите устойчиви във времето сгради.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Ivanov,V., Kashukeev, V.* The future of university libraries. // Annual of UACEG, 2019, 52 (2): 365 – 373.

2. *Christova, C.* Co-living – contemporary shared living or a way to interprete the communal housing. Proceedings of International Scientific Conference on Architecture and Civil Engineering, Vol. 3 – 2021: 120 – 126, ISSN 2535-0781.

3. *Aleksandrova, E.* Contemporary aspects of mixed-use developments and buildings. // Annual of UACEG, 2021, 54 (2): 321 – 332.

4. *Nanova, M.* Hybrid forms of multifamily dwelling. Residential Clusters. // Annual of UACEG, 2021, 54 (2): 333 – 346.

5. *Krasic, S., Pejic, P., Cekic, N., Veljkovic, M.* Architectonic analysis of common space organization in contemporary student dormitories around the world. Facta universitatis, Series: Architecture and Civil Engineering, Vol. 15, No 3, 2017: 507 – 526.

6. *Genova, B.* Apartment Buildings. Aliants Print, 2010, ISBN 978-954-90993-8-6.

7. *Buleva, L., Konstantiova, A.* Obshtezhitia za studenti i uchenitsi. Tehnika, 1978.

8. *Pencheva, M.* Generation differences and their implication on learning process. Proceedings of university of ruse – 2016, volume 55, book 5.1: 93 – 97.

9. https://studenthousingbusiness.com/todays-development-trends-living-large-in-student-housing/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=todays-development-trends-living-large-in-student-housing.

10. https://www.researchgate.net/publication/365296611_The_Changing_Role_of_Student_Housing_as_Social_Infrastructure.

11. Naredba № RD-02-20-3 ot 21 dekemvri 2015 g. za proektirane, izpalnenie i poddarzhane na sgradi za obshtestveno obsluzhvane v oblastta na obrazovanieto i naukata, zdraveopazvaneto, kulturata i izkustvata.

12. *Ivanov, V.* Arhitektura na studentskoto obshtezhitie. Funktsionalni elementi. KNVO, VIAS, Sofia, 1989.

13. *Christova,C.* Micro-homes – sustainable solution for contemporary Housing problem. Proceedings – Scientific conference100 years since the birth ofprofessor Metodi Pisarski, Sofia, 2022: 161 – 167, ISBN 978-954-724-155-8.

14. *Mironski, N.* Metodologia na arhitekturnoto proektirane. Studio 17,5-M, Sofia, 2018, ISBN: 978-619-91051-2-2.

STUDENT DORMS. CONTEMPORARY ASPECTS OF STUDENTS RESIDENCE

S. Georgieva[1]

Keywords: *student dorms, student residence, contemporary aspects, trends*

ABSTRACT

The dynamics of living, working, education and recreation on a local and global level nowadays requires a new approach in planning and designing the students' dormitories.

The paper focuses on the main principles in the students' dormitories design in an urban planning, functional and aesthetic aspect in the context of contemporary requirements to the quality of the living environment.

[1] Snezhina Georgieva, Chief Assist. Prof. Dr. Arch., Dept. "Residential Buildins", UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: georgieva.snezhina@gmail.com